

gospodarske, obrtniške in narodne

Izhajajo vsako sredo po celi polji. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 80 kr., za četrt leta 90 kr., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gld. 20 kr., za pol leta 2 gld. 20 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr. nov. den.

~ V Ljubljani v sredo 29. junija 1870. ~

Gospodarske stvari.

Svilorejska sporočila.

Iz Ospa v Istri 14. junija.

Gojitelje sviloprejek bode zanimalo, zvedeti, kako se tu pri nas sviloprejke ponašajo. Pretekli dve leti so se svilni črviči še precej dobro sponesli, in galeta se je po 1 gold. do 2 gold. 50 krajc. funt na trgu v Kopru prodala; to leto pa je s črviči kaj slabo; vsi grejo pod zlo, nočejo se rediti, veliko se jih je že zavrglo; samo en kmet jih je nad tri gnojne koše v njivo za gnoj peljal; le redko komu so se zapredli. Galeta se je že pretekli teden v Kopru po 1 gold. 50 kr. do 2 goldinarja prodajala, pa kaj, ker je malo robe. Največ galeta je v Kopru vsako leto na sv. Lazara dan 19. junija na prodaj; kako se bode prodajala, Vam bodem koj naznanil*), da se bodo vedeli reditelji sviloprejk na Kranjskem potem ravnati, ker vsi ti kupčevalci potlej gor na Kranjsko odrinejo. — Naznaniti moram tudi čast. občinstvu, da je naša liberalna primorska deželna vlada v naši vasi v Ospu dovolila dva sejma, in sicer bodo ti sejmi ob nedeljah, to je zadnjo nedeljo meseca junija in prvo nedeljo meseca novembra, letošnje leto 26. junija in 6. novembra. Kaj bomo v prihodnje le ob praznikih sejmnevali? Kaj poreče naš, v krščanskem duhu izgojeni narod? Jeli bode narod k tem prazničnim sejmom dohajal! Ne mislite pa, da je srenja želela v praznik sejme imeti; ne, ne, le deželna vlada nam jih je omenjene dneve poslila. Res daleč smo z liberalnostjo prišli.

Mirna Peč na Dolenskem 23. junija. B. J.

Lansko leto osoré smo imeli malo veselih naznanil o sviloreji; mnogim je bila vsa zalega pod zlo šla iz več vzrokov. Ker je na zdravem semenu vse ležeče, si prizadeva slehern umen svilorejec takega si preskrbeti. Radostno pišem te vrstice v dokaz, da naša blaga dežela je sposobna za svilorejo. C. k. kmetijska družba v Ljubljani je bila poslala to leto dve medalji v našo faro. Prvo je dobil Janez Povše, posestnik v Podborštu za marljivo zasajanje in gojenje murbovih dreves, kakor tudi za uspešno rejo sviloprejk, drugo pa Janez Fifolt iz Golobinjeka zaradi pridnosti v sadje-reji. Sviloprejke so se pri nas dobro sponesle. Povše Janez ima čez cent lepih kokonov, kajti gosenice so bile vse zdrave in enake velikosti, da jih je bilo le vesenje gledati. Dva lota jajčic je bil dal izleči. 22. maja so črviči bili izlezli, 21. rožnika so se gosenice zapredale. To naznanjam njegovim dosedanjim kupcem v prid, da še o pravem času z zdravim semenom preskrbijo, kar bo gotova korist tistim, kateri drugih nočejo

*) Lepo prosimo!

goljufati. Kar semena je Povše v okolici bil razdal, to se je vse dobro sponeslo.

Zárod gozdov s presajanjem mladih sadik.

(Dalje.)

4. O ruvanji ali kopanji sajenk.

Kopanje rastlinic se mora najbolj pazljivo izpeljavati, če hočemo kaj uspešnega doseči od sajenk, ktere smo namenili presaditi.

Al malokterikrat se dela na tanko, kakor je treba. Delalcem je premalo znano, da sajenke morajo imeti obilo in nepoškodovanih koreninic; ni jim dosti, ali pa celó nič mar za to, bode li sajenka se prijela ali ne. Velikokrat se vidijo skopane sajenke, ki tako izgledajo, kakor da bi bile za grmado pripravljene. Koliko od takih pa bi se prijelo in pognalo, ko bi se bilo pri kopanji previdno ravnalo!

Za tako delo se morajo tedaj le previdni delalci jemati; oni se ne smejo prehiteti v delu, delati morajo zmerno. Ne sme se zahtevati od njih, koliko sajenk mora do te in te ure skopanih biti; vsaka rastlinica naj se varuje, da se nepoškodovana skoplje; bolje je malo število, pa — dobrih.

Podučiti je pa treba delalce, in jim razložiti to-le:

1. Pri kopanji mora vsak delalec imeti ostro sekuro, lopato in močán nož.

2. Kakor puškina cev debele sejenke naj se na severni strani nepoškodovano zaznamujejo, iz zemlje pa tako vzemó, da koreninice od debla do odreze čez en čevelj do poldruzega merijo. Pri manjih naj pa koreninice bodo vsaj en čevelj dolge.

3. Če imamo 4 čevlje dolga ali še večja drevesca izkopati, naredimo ozek jarek toliko od debla, kolikor dolge mislimo koreninice pustiti. Ko smo začutili koreninice, odrežimo jih z ostrim nožem ali pa z lopato. Potem naj se od vseh strani z lopato po strani pod kepo suje, da se odrežejo tiste koreninice, ki naravnost v zemljo segajo.

Ko smo tudi to dokončali, moramo sadiko s kepo naravnost kvišku vzdigniti, tista prst, ki je med koreninami, se pa ne sme z drugim orodjem kakor s prsti otrebiti.

Če je pa rastlinica s kepo tako težka, da je ne moremo vzdigniti, naj se pa prst stoječi s pripravnim orodjem odvzame. Tukaj mora delalec zeló pazen biti, posebno oni čas, dokler dela s sekuro ali sploh z železnim orodjem. Nikoli ne sme naravnost v zemljo mahati, da ne odseka lepih koreninic, zmirom le nekoliko postrani.

Ko so na ta način koreninice od zdalej odsekane, naj se sajenka naravnost kvišku vzdigne, po strani zato